

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ทัศนคติและความยินดีที่จะจ่ายเพื่อการจัดการมลพิษ

ทางอากาศของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายชัยยุทธ หงะจะแอะ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.สุวรัตน์ ยิบมันตะศิริ

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์

กรรมการ

ผศ.วรลักษณ์ หิมะกลัส

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทัศนคติและความยินดีที่จะจ่ายเพื่อการจัดการมลพิษทางอากาศของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 2 ประการคือ (1) เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ และ (2) เพื่อให้ทราบถึงความยินดีที่จะจ่ายของประชาชนเพื่อการจัดการมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลปฐมภูมิที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้มาจากการใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีที่อยู่อาศัยหรือมีสถานที่ทำงานในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน 2551 ทั้งหมดจำนวน 309 ตัวอย่าง ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้มาจากการเก็บรวบรวม ศึกษาวิจัย ที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ไว้ ระเบียบวิธีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ วัตถุประสงค์ข้อแรกใช้สถิติเชิงพรรณนา การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และมาตรฐานเบี่ยงเบน ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่สองใช้สถิติเชิงอนุมาน วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณในการอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏว่าปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนมากที่สุด ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างคือ ปัญหาเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ มีรายได้น้อย ตกงาน รองลงมาคือปัญหามลพิษของสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ปัญหาการจราจร อุบัติเหตุ ปัญหายาเสพติด ปัญหาเยาวชนและสถาบันครอบครัวล่มสลาย ปัญหาการลดน้อยลงหรือความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามลำดับ

ผลกระทบจากมลพิษทางอากาศในด้านต่างๆต่อกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่าผลกระทบจากมลพิษทางอากาศต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือ ผลกระทบต่อชื่อเสียงของเมืองเชียงใหม่ในฐานะที่เป็นเมืองท่องเที่ยว รองลงมาคือ ผลกระทบต่อทัศนวิสัยในการมองเห็นการขับขี่ยานพาหนะ ผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพเกิดการเจ็บป่วย ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตโดยทั่วไป และผลกระทบต่อรายได้จากธุรกิจการท่องเที่ยวและที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญของมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเกิดจากการเผาในภาคเกษตรและการเผาป่าของคนเพื่อทำไร่ เก็บของป่า มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.04 รองลงมาคือเกิดจากการเผาขยะของบ้านเรือน และเกิดจากการที่ปริมาณรถในเมืองมีมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 22.98 และ 20.29 ตามลำดับ และผลการสำรวจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนว่ายินดีหรือไม่ยินดีที่จะปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างยินดีที่จะมีส่วนร่วมปฏิบัติตามมาตรการต่างๆเพื่อป้องกันและแก้ไขมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ และหน่วยงานที่ควรทำหน้าที่บริหารจัดการมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุดคือรัฐบาลกลางคิดเป็นร้อยละ 27.51

มูลค่าความยินดีที่จะจ่ายเพื่อการจัดการมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 93.34 บาทต่อปี ค่ามัธยฐานเท่ากับ 50 บาทต่อปี ค่าสูงสุดเท่ากับ 1,000 บาทต่อปี และความตระหนักถึงมลพิษทางอากาศของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ที่แสดงออกในรูปแบบของมูลค่าของเงินเท่ากับ 7,318,509.38 บาทต่อปี (คำนวณจากจำนวนประชากร ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2551 เท่ากับ 78,407 คน คูณกับมูลค่าความยินดีที่จะจ่ายเพื่อการจัดการมลพิษทางอากาศในจังหวัดเชียงใหม่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 93.34 บาทต่อปี)

Independent Study Title	Attitude and Willingness to Pay for Air Pollution Management in Chiang Mai Province		
Author	Mr. Chaiyoot Ngaje ae		
Degree	Master of Economics		
Independent Study Advisory Committee	Assoc.Prof.Suwarat Gypmantisiri	Chairperson	
	Asst.Prof.Dr.Piyaluk Buddhawongsa	Member	
	Asst.Prof.Woraluck Himakalasa	Member	

ABSTRACT

This study has two objectives: (1) to study Chiang Mai people's attitudes towards social and environmental problems, especially air pollution in Chiang Mai province, and (2) to assess their willingness to pay for the air pollution management to alleviate the air pollution. Secondary and primary data were used. Questionnaires were used to obtain primary data from a random sample of 309 people who reside or work in Mueang District of Chiang Mai province between January to April 2008. For the first objective, simple descriptive statistics, such as percentage and mean values, and Likert scale were used to analyze data. For the second objective, multiple regression analysis was used.

For the first objective, the results of the study showed that economic problems such as high cost of living and unemployment were expressed as most urgent to be corrected. Other problems that need to be corrected, in order of urgency, were environment pollution,

congested traffic, drugs, disintegrating family institution, deterioration of natural and environmental resources, and threaten to security of life and assets, respectively.

On the affect of air pollution, the respondents were asked to rank what they thought as most affected from air pollution in Chiang Mai. They thought that goodwill of Chiang Mai as a well known travel attraction was most affected. This followed by, in order of intensity of impact, traffic visibility, individual health and illness, general quality of life, and income earned form tourism and related industries, respectively.

On the cause of air pollution in Chiang Mai, respondents in the sample (43.04 %) thought that burning for agricultural purposes was the first and primary cause. Next were household burning of rubbish (22.98%) and increasing numbers of cars (20.29%), respectively. When asked whether they would participate in activities which help to alleviate air pollution in Chiang Mai, most respondents expressed their willingness to participate in all the measures or activities proposed. They thought that central government should be responsible for air pollution management in Chiang Mai (27.51%).

For the second objective, the willingness to pay for the management of air pollution in Chiang Mai, the results of the study showed that amounts per year the respondents in the sample were willing to pay were: mean of 93.34 Baht, median of 50 Baht, with maximum amount of 1,000 Baht. With the population of 78,407 persons in Mueang District of Chiang Mai province, the total amount of willingness to pay to avoid air pollution was assessed to be equal to 7,318,509.38 Baht per year.